

Druga część projektu polsko - rosyjskiej wymiany międzynarodowej pod hasłem wyszukiwania wspólnych elementów w religii katolickiej i prawosławnej, ale także i tego co nas różni odbyła się na ziemi rosyjskiej w obwodzie kaliningradzkim. Choć podróż nie należała do krótkich, warto było ponieść jej trudy, bo powitanie w rosyjskiej szkole nr 28 w Kaliningradzie było bardzo ciepłe, serdeczne i oczekiwane. Nasi zaprzyjaźnieni rosyjscy koledzy i koleżanki powitali nas tradycyjnie chlebem i solą. Mieszkaliśmy w komfortowych warunkach w pensjonacie Zielony Dom w nadmorskim kurorcie Svetlogorsku, gdzie codziennie, po powrocie z zajęć projektowych przy odgłosach morskich fal, zjadaliśmy się pysznymi rosyjskimi potrawami.

Przygotowano dla nas bogaty i interesujący program nie tylko związany z tematyką projektu, ale także turystyczny. Zapoznaliśmy się z historią obwodu kaliningradzkiego, który jest najmłodszym regionem Federacji Rosyjskiej, najdalej wysuniętym krańcem Rosji na zachód Europy. Tutaj znaleźliśmy też wspólne elementy z naszym miejscem zamieszkania. Zarówno region dolnośląski jak i obwód kaliningradzki przed II wojną światową należeli do Rzeszy Niemieckiej i w czasie wojny były bardzo zniszczone.

O ile życie religijne we Wrocławiu i okolicach rozwijało się intensywnie, to w obwodzie kaliningradzkim cerkiew prawosławna i inne wyznania mogły swobodnie działać dopiero po rozpadzie Związku Radzieckiego. Byliśmy zadziwieni ogromnym rozmachem w zakresie budownictwa sakralnego w obwodzie. Mieliśmy okazję zwiedzić wiele ciekawych miejsc religijnych.

Zespół klasztorny żeńskiego monasteru Elizawetinskiego w Priezerye w rejonie Slavskim wzbudził w nas ogromne zainteresowanie poprzez swoją wielkość, rozmach architektoniczny i prowadzoną działalność religijną.

Podziwialiśmy również największy krzyż prawosławny w Rosji, który właśnie znajdował się obok klasztoru. Jest on cały w kolorze białym, znakomicie wkomponowany w kompleks monasteru. Uzupełnieniem pobytu w rejonie slavskim była piesza wędrówka do nowopowstałego obiektu prawosławnego Troice - Serafimowego skitu (drewnianego zespołu cerkiewnego), gdzie podziwialiśmy przepiękne dzieła rosyjskiej sztuki ikonograficznej.

Potem wspólnie z rosyjskimi kolegami spróbowaliśmy wegetariańskiego klasztorowego posiłku przygotowanego przez prawosławne "monachinie".

Następnie zostaliśmy zaproszeni do Czerniahovska, aby zapoznać się z działalnością grupy rekonstrukcyjnej w zamku Insterburg. Wysłuchane legendy i ciekawostki dopełniły magii tego niezwykłego miejsca, które oczekuje na swój czas. Planowany jest wielki remont w ramach programu odnowy rosyjskich zabytków.

Kolejny dzień to wizyta w prawosławnym gimnazjum przy cerkwi Chrystusa Zbawiciela w Kaliningradzie, gdzie uczniowie zapoznali nas z symbolami funkcjonującymi w religii prawosławnej i opowiedzieli o eksponatach, które posiadają w swoim przyszkolnym muzeum.

Wielkość i rozmach świątyni Chrystusa Zbawiciela wzbudziła nasz zachwyt, a zwłaszcza lśniące w słońcu złote kopuły.

Kaliningrad, to nie tylko nowopowstałe obiekty sakralne, to także prawosławne świątynie urządzone w pozostałych po wojnie kościołach protestanckich. Jedną z nich jest cerkiew Narodzenia Bogurodzicy na ulicy Kijowskiej z przepięknym ikonostasem, którą mogliśmy zwiedzić, a następnie przy herbacie i poczęstunku porozmawiać z jej proboszczem.

Aby lepiej poznać problemy jakie nurtują naszych rosyjskich kolegów, zostaliśmy zaproszeni do szkoły w miejscowości Yantarnyi. Miejscowość ta słynie z wydobycia bursztynu. W zorganizowanej dyskusji

panelowej prowadzonej przez żonę prawosławnego księdza rozmawialiśmy na tematy związane z rosyjskim samorządem uczniowskim, stosunkiem do religii, problemach współczesnego świata, w tym naszego stosunku do aborcji. Zadanie to było trochę utrudnione, z uwagi na barierę językową, zarówno młodzież polska jak i rosyjska niezbyt chętnie posługiwała się językiem angielskim. Stąd też pomoc opiekunów rusycystów była nieocenioną.

Swoimi wrażeniami z pobytu w Kaliningradzie mogliśmy się podzielić z panią dyrektorką Departamentu Ministerstwa Oświaty Obwodu Kaliningradzkiego, która przybliżyła nam funkcjonowanie rosyjskich szkół. My natomiast podzielił się informacjami na temat planowanych zmian w naszym systemie szkolnictwa. Spotkanie zakończyło się wspólną wymianą upominków.

A wieczorem sympatyczny spacer po wyspie Immanuela Kanta, podziwianie pięknie oświetlonej Katedry prawosławnej i odbudowanego w starym stylu nabrzeża nad rzeką Pregoła tzw. Wioski Rybackiej. Również ostatni dzień pobytu należał do atrakcyjnych. Wspólnie udaliśmy się na zwiedzanie Mierzei Kurońskiej, która jest Rosyjskim Parkiem Narodowym. Zobaczyliśmy piękne krajobrazy z ruchomymi wydymami, tańczący las z oryginalnie powykręcanymi drzewami oraz stację ornitologiczną, gdzie obrączkowane są ptaki przelatujące nad mierzeją.

Nasz pobyt zakończyliśmy wspólnymi warsztatami, podczas których pracowaliśmy manualnie nad symbolami związanymi z prawosławiem. Opanowaliśmy technikę wypalania ikon oraz wykonywaliśmy figury łabędzi i aniołów.

Nadszedł czas pożegnania, podczas którego padły deklaracje ponownego spotkania z naszymi rówieśnikami z Rosji.

Tydzień pobytu w Federacji Rosyjskiej był dla nas nowym doświadczeniem, tym bardziej, że różne okoliczności (konieczność posiadania zaproszenia, wyrobienia wizy, odległość, słaba znajomość języka rosyjskiego) nie sprzyjają częstym podróżom do tego kraju.

Co zaobserwowaliśmy w związku z realizowanym projektem?

- 1/ po długich latach nieobecności religii w obwodzie, prawosławie i inne wyznania znalazły należny im szacunek i tolerancję;
- 2/ zarówno religia prawosławna jak i katolicka stały się ważnym elementem w tworzeniu nowego oblicza rosyjskiego społeczeństwa;
- 3/ jak grzyby po deszczu powstają w obwodzie kaliningradzkim nowe obiekty sakralne: świątynie, cerkwie, kościoły, klasztory;
- 4/ odrodzenie się prawosławnej cerkwi w Rosji, przyczyniło się do zmiany pejzażu obwodu kaliningradzkiego, przybliżając go do prawdziwej Rosji z wieloma połączonymi kopułami białych cerkwi, których na tej ziemi nigdy nie było;
- 5/ zauważalna jest troska o odbudowę pozostałych zabytkowych obiektów w stylu starego Königsbergu;
- 6/ budowanie nowoczesnych centrów handlowych i biznesowych, zbliża miasto do standardów europejskich;
- 7/ rosyjskie szkoły w obwodzie zabezpieczają socjalnie całodzienny pobyt ucznia od śniadania aż po podwieczorek;
- 8/ różnorodność bezpłatnych zajęć dodatkowych w szkołach, pozwala na wykrywanie i doskonalenie talentów;
- 9/ przyjacielski, serdeczny stosunek uczniów do swoich nauczycieli;
- 10/ perfekcyjna organizacja pobytu polskiej delegacji uczniowskiej;

Opracowanie:
Zbigniew Kubiak - dyrektor Powiatowego Zespołu Szkół nr 3 w Sobótce
10 października 2016.